

نهادینه‌سازی مدیریت مشارکتی با سایر نهادها در فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران و افزایش سرمایه نهادی

مجری: دکتر شهرام علمداری

نوع طرح: راهبردی

سال شروع: ۱۳۹۱

سال پایان: ۱۳۹۲

چکیده

مقدمه

فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران، به عنوان اتاق فکر اصلی نهاد سلامت کشور و محل حضور نخبگان، برترین‌ها و اساتید باتجربه حوزه علوم پزشکی و سلامت شناخته شده است. پس از شناخت دقیق تر این جایگاه نهادی که در پروژه‌های موازی صورت گرفت، تعریف دکترین و اهداف راهبردی اهمیت می یابد. پس از شناخت جایگاه نهادی، دکترین و اهداف راهبردی است که شناسایی ذی نفعان معنا می یابد. فرهنگستان علوم پزشکی نیاز دارد که با تکیه بر مشارکت همه ذی نفعان حداکثر بازدهی و راندمان را در عملکرد خود داشته باشد تا بتواند ضمن هماهنگی با سایر نهادهای تصمیم گیر و سیاست گذار، راه را برای رسیدن به اهداف و انجام وظایف قانونی خود هموار نماید. این تحقیق می کوشد تا ذی نفعان فرهنگستان علوم پزشکی را شناسایی و راهکارهای عملی ارتقاء مشارکت آن‌ها را به صورت پیشنهادهایی که مبتنی بر اساسنامه، تشکیلات، اعضا، ساختارها و روندهای اجرایی فرهنگستان است، ارائه نماید.

روش‌شناسی

فاز اول این پروژه مطالعه تطبیقی در راستای بررسی الگوهای مشارکت در میان سایر نهادهای مشابه در سطح جهان صورت گرفت. بدین منظور ۶ کشور در سه دسته از کشورها مورد بررسی تطبیقی قرار گرفتند. دسته اول کشورهای پیشرفته غربی (آمریکا و انگلستان)، دسته دوم کشورهای (کانادا و کره جنوبی) هستند که علیرغم توسعه یافتگی به لحاظ فرهنگی اتکای بیشتری به سازوکارهای مشارکتی دارند و دسته سوم (هند و مالزی) به لحاظ نزدیکی و قرابت وضعیت اقتصادی و اجتماعی ایشان به ایران مورد توجه قرار گرفته‌اند و تلاش شده در حوزه شناسایی ذی نفعان با رصد پروژه‌های صورت گرفته در فرهنگستان‌های مورد مطالعه، سطوح پروژه‌های تعریف شده در فرهنگستان‌ها (در تعامل با سایر نهادها)، برنامه‌های ترویجی به ویژه جایزه‌ها و بورس‌های تعریف شده در این فرهنگستان‌ها و نحوه تأمین منابع مالی آن‌ها، الگوی حاکم بر سیاست‌های ارتقاء مشارکت ذی نفعان ایشان کشف شود.

در فاز دوم مصاحبه‌های اکتشافی و پرسشنامه‌ای طراحی گردید. با دسته‌بندی نتایج و تحلیل داده‌ها ذی نفعان فرهنگستان علوم پزشکی شناسایی و راهکارهای عملی ارتقاء مشارکت آن‌ها به صورت پیشنهادهایی که مبتنی بر اساسنامه، تشکیلات، اعضا، ساختارها و روندهای اجرایی فرهنگستان است، ارائه شده است.

یافته‌ها

بر اساس نتایج به دست آمده از پرسشنامه‌های مشخص شد مهم‌ترین هدف فرهنگستان: سیاست‌گذاری سلامت، مهم‌ترین فعالیت فرهنگستان: تضمین هماهنگی بین آکادمی‌های علمی، پزشکی، مهم‌ترین ویژگی فرهنگستان: تخصص گرا بودن، مهم‌ترین محل تأمین هزینه‌های فرهنگستان: حمایت مالی توسط نهادهای ملی همچون شوراهای عالی، مهم‌ترین ذی‌نفعان فرهنگستان علوم پزشکی: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تأمین اجتماعی، نظام پزشکی و مهم‌ترین روش‌های جلب و به‌کارگیری مشارکت ذی‌نفعان فرهنگستان علوم پزشکی: برگزاری سمینار، نشست، هم‌اندیشی و ... است.

بحث و نتیجه‌گیری

مهم‌ترین راهکارهای که می‌توان در این خصوص ارائه داد آن است که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان‌ها (پزشکی، دانشگاه‌های علوم پزشکی)، سایر وزارتخانه‌ها و نهادهای دولتی، فرهنگستان‌ها، فرهیختگان، رسانه‌ها و صداوسیما به برگزاری سمینار، نشست، هم‌اندیشی در راستای اهداف کلان تعریف‌شده بپردازند. نهادهای حاکمیتی به ارائه مشاوره در راستای اهداف کلان تعریف‌شده پرداخته و از طریق رسانه‌های عمومی مانند خبرنامه و سایت فرهنگستان به مردم اطلاع‌رسانی شود.

کلیدواژه: نهادینه‌سازی، مدیریت مشارکتی، فرهنگستان علوم پزشکی، افزایش سرمایه نهادی، ایران.